

Flugfiskedrömmar i Arjeplog

Flugfiske i Arjeplog är på alla sätt ett drömfiske. Mängden vatten och mängden fisk gör att du i princip kan fiska ett helt liv utan att återkomma till samma vatten. Ändå gör vi det.

Återvänder till våra favoritplatser, där vi vet att fisket är bra.

Ponera att du får 8000 tecken på dig för att förklara hur bra flugfisket i Arjeplog är. Säg sedan att du säger ja till den uppgiften. Var ska du då börja? I Vuoggatjålme eller i Slagnäs? Vid Pieskeströmmen eller Ågotsforsen? Ovan eller nedan Polcirkeln? Eller kanske rent av mitt på Polcirkeln. Sen finns förstås Tjeggelvas och Vaukaströmmen, Gautosjö och Adolfström, Vuonatjviken och ... ja, helt enkelt väldigt många platser till. Faktiskt är det fullt möjligt att fortsätta räkna upp platser med alla 8000 tecken som blivit dig tilldelad. Kommunen är upprinningsområde för två Nationalälvar, Laisälven och Piteälven. Dessutom finns allt vatten som utgör den utbyggda Skellefteälven här. Kommunen kallas ibland en fjällnära skärgård, helt enkelt för att här finns fler än 8 727 sjöar och 4 684 öar. Det är ett fiskeparadis.

Men istället, en dag vaknar du på Hotell Hornavan. Du har dina fiskegrejer med dig och du har några timmar över att göra vad du vill, innan kalenderns inbokade möten tar vid. Vaukaströmmen i samhället är ett perfekt ställe att åka till för att bara tillfredsställa din "fiskeabstinens". Likaså är det med strömmarna som rinner ut ur sjön Sälla och ner i Uddjaur. Strömmar med namn som Bjäckas, Naura och Skiltja, det som allmänt kallas för "Arjeplogsströmmarna" bland storöringsfiskarna. Harr och öring är det som lockar de flesta flugfiskare i Vaukaströmmen under sommaren. Ett torrflugefiske i världsklass. Senare på säsongen kommer storöringarna att söka sig upp i Arjeplogsströmmarna för lekbestyr. Många fiskare byter då ut sina torrflugor mot större streamers. Det är en magisk vetskap att varje kast som du lägger ut, ger chansen att en fem kilo tung öring hugger. Vaukaströmmen, för att nu återgå till dina timmar av fiskeabstinens, är inte bara lättillgängligt genom sitt läge i samhället, strömmarna är dessutom tillgänglighetsanpassade för rullstolsburna. En vacker upplevelse av skog och vatten för alla. Du fångar ett par harrar den här morgonen. Och medan dina möten i konferenssalen på hotellet pågår dröjer sig timjansdoften från fisken kvar på dina fingrar. På kvällen bestämmer du dig för att åka till Laisälven.

Resan längs Laisälven, från fjällen vid norska gränsen, ner till skogslandet och sammanflödet med Vindelälven i Sorsele är både en fiske- och naturupplevelse på alla sätt. Ovan Adolfström och Bäverholmen är vattnet något av det klaraste som finns i Sveriges fjällvärld. Det är lätt att tro att flugfisket är enklare, ju mer du ser, men det stämmer bara om du glömmer bort att också öringarna har god syn. Och att de dessutom vet att vara försiktiga. Det här är deras miljö, mer än din. Länsstyrelsens Arjeplogskort ger dig tillgång till en mängd fjällvatten att utforska men i älv dalen finns också vatten som hyrs ut privat eller genom Fiskevårdsområden. Fisket nedströms Laissjön, har bland annat privatvatten vid Björkliden men också Laisälvens fiskevårdsområde, med klassiska strömmar som Sedeforsen och Ackerforsen. Mellan Ackerforsen och Hästskoforsen finns en hängbro för leden upp mot fjällhemmanet Delliknäs. Hängbron gör det enkelt att fiska båda sidor av strömmen. Dels sprider det ut eventuellt

fisketryck. Dels förenklar det fisket efter hur vinden vänder. Den här kvällen slår du upp tältet nere vid Sedeforsen. En favoritplats. Få andra ställen i Sverige har en större känsla av "Alaska" än här vid Laisdalens Fjällurskog.

Laisdalen ligger i Arjeplogs södra delar och är upprinningsområde för en av Sveriges fyra Nationalälvar, Vindelälven. I kommunens nordligaste delar finner vi en annan Nationalälv, Piteälvens början. Miekak, Mavas, Pieskehaure, Norra Bergnäs med flera är klassiska platser bland oss flugfiskare. Vi drömmer om dem, hoppas på att få uppleva dem, längtar tillbaka till dem år efter år. Det är något speciellt med dessa vilda vatten. Med det oförstörda och otämjda. Precis som fisken som finns i vattnet. Till en viss ström går harren, sedan inte uppströms. Till ett visst vatten går rödingen, sedan inte nedströms. Öringen, den stora opportunisten finner du däremot lite varstans. Det är de tre fiskarterna som nog är basen för den flugfiskeintresserade i Arjeplog. Absolut är det så att flugfisket efter gädda ökat i popularitet och att Arjeplog har något av de bästa möjligheterna för gäddfiske som finns i Sverige, men låt oss för en stund bara drömma om de tre klassiska fjällfiskarna harr, öring och röding. Dock inte nödvändigtvis i den ordningen.

Rödingen kallas ibland fjällvärdens Greta Garbo, helt enkelt för sitt vackra utseende och lite tillbakadragna väsen. Det går inte att bortse från att drömmen om att fånga en stor-röding är det som många flugfiskare fortfarande har högst upp på sin lista. Där du ligger i tältet vid Sedeforsen kommer du att tänka på den gången för många år sedan som du hade på en drömröding i Pieskehaureströmmen. Hur den tog din fluga och sedan liksom bara tittade bort mot dig, ett nonchalant ögonkast, innan den med en knyck på huvudet slet av tafsens och försvann ner i djupet igen. För ett ögonblick anade du ett förstulet löfte om lycka, för evigt ekade sedan tystnaden. Det var som om ett väsen visat sig. Ett väsen du återvänt gång efter annan för att träffa, men aldrig funnit.

Sedan har du alltså harren, vars latinska namn påminner om timjan, därför att fisken helt enkelt doftar så. Bland engelska flugfiskare kallas harren "the lady of the stream". Det finns något klassiskt elegant över harren. Dess proportioner och den stora ryggen som ett diadem i ett vackert hår. Svenska flugfiskare kallar ofta harren för Solfisken. Den hugger mitt på ljusa dagen när solen skiner, när många andra fiskar gömmer sig i djupet. Den kommer ofta med glädjebud, med solsken, när fisket går trögt. Harren är en fisk att lita på, som "sol över mörka gården". Med den vackra bröstfenan, diademet, som spänns ut som ett segel i strömmen. Ett magnifikt konstverk av färger.

Öringen, till sist. Bland många flugfiskare råder nu en slags samstämmig känsla av att öringfisket i Sveriges inland, i Arjeplog inte minst, inte har varit så här bra på mycket länge. Orsakerna är flera, förstås, men en tydlig orsak är ett minskat fisketryck. Tidigare generationer var mer självförsörjande, nästan alla lade ut nät för sitt husbehovsfiske. Idag kan knappt någon ens ro ut ett nät och även om de flesta kan är det betydligt bekvämare att handla på Affär'n. Det fångas mängder av 70+ centimeter öringar i Arjeplogsströmmarna

årligen och de flesta sätts dessutom tillbaka, för reproduktion och för möjligheten att bli ännu större.

Du fiskar "raningarna" på Laisälven, direkt på morgonen när du vaknar. En gång i tiden platsen för bete och myrslåtter. Numera bara en vacker plats. Tiderna förändras men fisket blir på något konstigt sätt bara bättre och bättre. Eller så är det så att upplevelsen av ensamheten vid ett vatten bara blir större och större. Att du helt enkelt uppskattar det mer nu när du vet att det inte är för givet. Fjällurskogsreservat, skyddade naturområden, fiskevårdsområden med bra förvaltning, allt bidrar. Du får en harr på 35 centimeter, ingen bjässe. Du får en till, lite större. Sedan får du ytterligare en kring 35 centimeter. Du har inte ätit frukost denna morgon och det närmar sig snart lunch. Du tar tillvara på fisken, rensar den vid stranden och kokar den på Trangiaköket. Livet kan vara komplicerat ibland, men också väldigt enkelt. Speciellt när du äter nykokt fisk med händerna, så att flottet rinner mellan fingrarna. Du är på en plats som nästan känns som någon annanstans, men ändå inte. För du är trots allt hemma.

Text: Håkan Stenlund.